

„Csak az önnemesítés és Magyarország jóléte
legyen a cél, mely bennünket egyesít”

A SZÉCHENYI EMLÉKBIZOTTSÁG 2010

A SZÉCHENYI TÁRSASÁG, AZ ORSZÁGOS SZÉCHENYI KÖR,
A SZÉCHENYI ALAPÍTVÁNY, NAGYCENK ÖNKORMÁNYZATA ÉS A DUNA TELEVÍZIÓ

TISZTELETTTEL MEGHÍVJA ÖNT

gróf SZÉCHENYI ISTVÁN

HALÁLÁNAK

150. ÉVFORDULÓJA

ALKALMÁBÓL TARTANDÓ ÜNNEPI MEGEMLEKEZÉSRE

NAGYCENK, SZÉCHENYI TÉR

2010. ÁPRILIS 8., 16 ÓRA

A Széchenyi-szobor talapzatán a koszorúk elhelyezésére 15–16 óráig van lehetőség

PROGRAM

KÖSZÖNTŐT MOND:

Ivánkovics Ottó
Nagycenk polgármestere

Rubovszky András
az emlékbizottság nevében

ÜNNEPI MEGEMLEKEZÉS:

PÁLINKÁS JÓZSEF
az MTA elnöke

SÓLYOM LÁSZLÓ
köztársasági elnök

MŰSOR:

Széchenyi Ferencre, az édesapára emlékezik
Fertőszéplak

A nagycenki Széchenyi István Általános Iskola
műsora

Jókai Mór: Széchenyi halálán című versét
szavalja Csende Zsuzsa

ÜNNEPI SZENTMISE:

17:30 órakor a nagycenki
római katolikus plébániatemplomban

A megemlékezésen közreműködik a Vám- és Pénzügyőrség
Füvés Zenekara és a Hagyományörző Huszárok

Dr. Környei Attilára emlékezünk halálának 10. évfordulóján

Szentkúti Károly visszaemlékezése alapján

Környei Attila 1940. március 26-án született Győrben, pedagógus-családban. A soproni Berzsenyi Dániel Gimnáziumban végezte középiskolai tanulmányait, 1958-ban érettségizett. Az evangélikus szellemiségű iskola jelentős mértékben járult hozzá személyiségének kialakulásához. Kitartó szorgalmát, önmagával és környezetével szembeni igényét is döntően ezek az évek határozták meg. Tanulmányi versenyen elért első helyezése alapján került be az Eötvös Lóránd tudományegyetemre, ahol 1963-ban szerzett magyar-történelem szakon tanári diplomát. Abban az időben, amikor értelmiségi származású fiatalok csak meghatározott szerény százalékban nyertek felvételt. A modern művészetek iránti vonzódását bizonyítja Kassák Lajos avantgarde korszakáról írott diplomamunkája.

Az egyetem elvégzése után Soproni Múzeumban helyezkedett el, mint történész-muzeológus, és Dr. Domonkos Ottó múzeumigazgató keze alatt rövid időn belül egyik meghatározó egyénisége lett a megye múzeumügyének. 1965-ben elkészítette az új soproni helytörténeti kiállítást, amellyel nemcsak helyi, hanem országos elismerést is aratott. Ehhez a kiállításhoz csatlakozott a történész-muzeológusok egyik első országos szakmai konferenciája.

Családja pedagógusi hagyományait folytatta, amikor az iskolák részére külön múzeumi tanmenetet készített a kiállításhoz, pedagógus szakmai továbbképzéseket tartott és csatlakozva a honismereti mozgalomhoz, helytörténeti vetélkedőket szervezett. Sopronból mindig érkeztek a honismereti pályázatra olyan feldolgozások, pályaművek, amelyek az országos döntőben is díjat kaptak. Mint történész-muzeológusnak feladata volt a múzeum-történeti, iparművészeti és képzőművészeti gyűjtemények gyarapítása. Büszke volt rá, hogy az 1956-os Forradalom és Szabadságharc emlékeinek milyen sok anyagát

sikerült a jövőnek megmentenie akkor, amikor ez nem volt veszélytelen. Akik ezeket megőrizték és átadták neki, tudták, hogy megbízhatnak benne. A Soproni Múzeum az elsők között volt, ahol az életmód történetének kutatását tudományosan megalapozva művelték. Környei Attila többek között brennbergbányai kutatásaival, majd a Bányászati Emlékmúzeum létrehozásával és a kiállítás elkészítésével járult hozzá ehhez a kiemelkedően fontos kutatási területhez.

Dr. Környei Attila múzeumigazgató 1991-ben

Az évek múlásával érdeklődése és tevékenysége egyre inkább a XIX. század felé fordult. Magyarozza ezt az is, hogy Sopron szomszédságában volt található a pusztulás határán álló nagycenki Széchenyi Kastély. A kastély megmentése csak úgy volt elképzelhető, ha múzeumi célra hasznosítják. A '60-as évek végén és a '70-es évek elején teljes energiájával ebbe a munkába temetkezett. A történelmi okok ismertek, az előrelépés ebben a környezetben nem volt könnyű.

A Széchenyi-kultusz felélesztése politikai ellenállásba ütközött. A Magyar Közlekedési Múzeummal karöltve mégis elkészültek a tervek, és ezek már tartalmazták egy új múzeum, egy kiállítás lehetőségeit is.

Amíg a történész-muzeológusok többsége a XX. század történeti anyagainak gyűjtésével és feldolgozásával foglalkozott, Környei Attila egyike volt azon keveseknek, akik a XIX. század felé fordultak. Az évenként megtartott szakmai továbbképzéseken szinte minden alkalommal szót emelt ezért, ennek hatására egyre többen fordultak munkájukkal e század történetének feltárása felé.

Munkásságának elismerését mutatja, hogy a történeti muzeológia egyik szakfelügyelője lett, és alig készült olyan állandó történeti kiállítás az országban, amelynek nem ő lett volna az egyik lektora. A nagycenki Széchenyi István Emlékmúzeum állandó kiállításának Környei Attila volt a rendezője. Felkutatta az országban található összes emléket és amit lehetett, megszerzett a kiállítás számára. A kiállítás országos eseményként 1973-ban Széchenyi István születésnapján nyílt meg, ezrek részvételével. Mint az új múzeum igazgatója mindent megtett azért, hogy Széchenyi István példáját felmutassa, kultuszát növelje. A kiállítás megnyitása után Nagycenk országos zarándokhely lett. Mint az Országos Széchenyi Kör létrehozója és titkára rengeteget tett azért, hogy Gróf Széchenyi István tevékenységét, politikai és emberi hitvallását minél szélesebb körben megismerje az ország. E témában számos konferenciát szervezett Nagycenkre, és itt rendezte meg a Magyar Nemzeti Múzeummal közösen a történész-muzeológusok országos konferenciáját is. Az általa készített, Széchenyi István életét és tevékenységét bemutató vándorkiállítás végigjárta az ország múzeumait, hogy eljuttassa Széchenyi eszményt azokhoz is, akik nem juthattak el Nagycenkre. Számtalan tudományos cikke mellett Környei Attilát Széchenyi életműve egy kötet összeállítására sarkallta, amely a 200. Születési évforduló tiszteletére 1991-ben, "Gróf Széchenyi

István gondolatainak gyűjteménye" címmel jelent meg.

A Széchenyi Népfőiskola, a Széchenyi István Egyesület tevékenysége és az Emléktúrák, mindannak a magas színvonalú közművelődési munkának voltak a részei, amelyet Környei Attila irányított és szervezett. A Pulszky Társaság egyik alapítója és hosszú éveken keresztül elnökségi tagja. 1973-ban Summa cum laude doktori vizsgát tett, 1987-ben védte meg kandidátusi disszertációját. Csatkai Endre-díjat kapott 1973-ban, SZOT-díjat '85-ben, 1991-ben a Magyar Köztársasági Arany Érdemkeresztet vette át, 1992-ben a Pro Urbe Sopron kitüntetést kapta meg attól a várostól, amelynek egész életét szentelte.

1989-ben kinevezték a Soproni Múzeum igazgatójává is. A kettős feladat további erőfeszítésekre készítette, újabb nagy feladatokra készült. Egy „Micsoda évezred" című nagyszabású kiállítással kívánta búcsúztatni a XX. századot. 60. évét már nem élte meg. Súlyos betegsége elől öngyilkosságba menekült. Temetése szinte napra pontosan tíz évvel ezelőtt, 2000. március 26-án volt.

Végakarata szerint a temetésén mindannyian elénekelték a Szózatot, ahogy azt tették 1860. április 11-én – Széchenyi István temetésén, Nagycenken – a soproni jurátusok.

Nagycenk.info

irányt mutat.

www.nagycenk.info

közérdekű ■ ■ értékörző
tárgyilagos ■ ■ tartalmas
nyugodt ■ ■ friss

Nagycenk új információs weboldala!

Iváni Rella: Sopron üzen

Remélj magyar! A nyugati végen
Nagy örök csillag csillog az égen.
Tudod jól magyar, hogy ez mit jelet,
Átragyogja a sötét végtelent:
Széchenyi szelleme virraszt!

Örülj magyar! A nyugati végen
Erők feszülnek a föld szívében.
A kripta mélye csak hamut takar.
Nagycenken él a legnagyobb magyar:
Széchenyi szelleme virraszt!

Oh, magyar te alszol, keltlek: ébredj!
Mégáldja sorsát, ki erre téved.
Itt minden kő zeng, éled és akar,
Nagycenkre hív a legnagyobb magyar:
Széchenyi szelleme virraszt!

Legyen a sírja szent kövek között,
Magyar könnyektől bőven öntözött,
Itt minden kő zeng, éled és akar,
Siess az útra lelkesült magyar:
Széchenyi szelleme virraszt!

Iváni Rella költő az 1920-as végén írt nagyszerű költeményét a nagycenki Szekendy Alajos (1915-1986) egyházi karnagy és zeneszerző zenésítette meg „Széchenyi szelleme virraszt” címmel. A Cenk Iparosok Dal és Társas Köre hosszú éveken keresztül minden Széchenyi-megemlékezésen elénekelt a művet, ezzel tisztelegve a Legnagyobb Magyar emléke előtt. Azonban 1948-ban betiltották a dalt. 1986. október 18-án megrendítő esemény történt. A Széchenyi Kastélyban hosszú szünet után először a Lébényi Vegyeskar énekelte el a szerzeményt. Szekendy Alajos zeneszerző előadás közben rosszul lett, összeesett és a kastélyban meghalt. A mű kottáját a múzeum őrzi.

Széchenyi Emlékmenet – Felhívás

A Nagycenki Honismereti Kör 2010. április 8-án Emlékmenetet szervez annak felelevenítésére, hogy 150 évvel ezelőtt a nagycenki emberek gyalogosan, a vállukon hozták Sopronból Nagycenkre Széchenyi István koporsóját.

Az idei Széchenyi Emlékév országos megemlékezéseinek egyik központi eseménye lesz az április 8-án 16 órakor kezdődő Emlékünnepség Nagycenken, a Széchenyi téren.

Fővédnök: Sólyom László köztársasági elnök úr.

Az esemény méltó megemlékezéséhez csatlakozik a Széchenyi Emlékmenet, amely 13:00 órakor indul Sopronból, a vasútállomás elől, és 15:45-kor érkezik meg Nagycenkre, a Széchenyi térre.

A zászlós menetet a Soproni Honvéd Hagyományőrző Egyesület és a Soproni Huszár Hagyományőrző Egyesület vezeti fel, amihez bárki csatlakozását szívesen fogadjuk. A menetet kísérő autók biztosítják a pihenési lehetőséget azok számára, akik csak részben szeretnék teljesíteni a 12 km-es gyalogutat. Bővebb információ kérhető a 30/686-1305-ös telefonszámon.

Rövid hírek

Lakossági fórum: Ivanics Ferenc országgyűlési képviselő-jelölt lakossági fórumot tart 2010. március 26-án pénteken, 18:30 órától. Helyszín: az általános iskola aulája

Locsolóbál: A Nagycenki Sport Egyesület locsolóbált szervez a nagycenki sportcsarnokban. Időpont: 2010. április 04. 20 órától.

Kiadja: Nagycenki Honismereti Kör, Nagycenk, Dózsa krt. 57.

Tel.: 99/360-191

A kiadásért felelős: Nagy László elnök